

Kopjafát állít a katonáknak a Budakeszi Székely Kör

Hosszú utat jártak be, nehéz sorsot éltek meg a bukovinai székelyek. Betelepítésük után egy részük a Buda környéki községekbe került, többen közülük a kitelepített németek házaiban leltek otthonra. Így volt ez Budakeszin is, ahol a lakosság 25-30 százalékát teszik ki a székelyek. Közönségi életüket a '80-as években kezdték szervezni.

1986-ban megalakult a Budapesti Székely Kör. Ez nem nagyon tetszett az akkori hatalomnak, ezért Budakeszin kapott helyet. Hatására 1988-ban, huszonegy fővel létrejött a Budakeszi Székely Kör. Elnökétől, Czegő Istvántól megtudtuk, hogy ma már 120 tagot számlál a kör, s a többi civil szervezethez hasonlóan Budakeszi felemelkedéséért munkálkodik.

Milyen rendezvényeik voltak?

– Elsősorban a Székelyföldről érkező tánc- és zenei együtteseket fogadtuk. Így a székelyudvarhelyi férfikórus, a csíkmadarasi Forrás tánc- és énekegyüttes és a marosvásárhelyi táncosok estjét rendeztük meg.

– Mire gyűjtöttek?

– Segíteni szeretnénk. Például a gyergyóirtói harangot elvitték a háborúban. Mi gyűjtöttünk rá 210 ezer forintot. Vagy Csíktapolcán jártunk, s az ottani második világháborús emlékműhöz adtunk harmincezer forintot.

De ugyanígy gyűjtöttek az épülő református templomra, ahová szakipari és kétkezi munkájukat is felajánlották. A Farkasréti temetőben Domokos Pál Péter kopjafájához ugyancsak pénzzel járultak hozzá. A Budakeszin elkészült kálvária stációiból egyet székely fafaragók készítettek, és segítettek a munkálatokat.

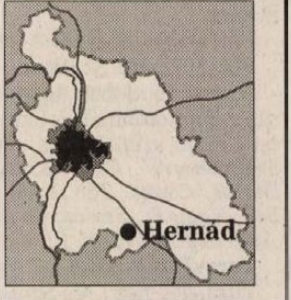
A kör munkájáról a településen mindenki tisztelettel beszél, s a művelődési központ jelentős mértékben támogatja őket.

Czegő István elmondta: a szüreti bál bevételéből kopjafát szeretnének állítani november 1-jén a Budakeszi temetőben a két világháborúban elesett székely katonák emlékére.

Törő István

Hernád megáll a saját lábán

Lakosok száma: 3250
Az önkormányzat évi költségvetése: 140 millió forint
A település ingatlanjainak száma: 1100
Az utóbbi öt évben felépült házak száma: 86
Vállalkozók száma: 150
Vezetékes gáz: 850 házban
Telefon: ugyanannyiban, mint a vezetékes gáz
Házasságkötés évente: 23
Gyermekszülés évente: 45-50
Óvodások száma: 140
Iskolások száma: 350

Ha kell, a jég hátán is megélnek

A fejlődést a meglévő ipar segítette

– A hernádiak többségét éppen a szövetkezetnek köszönhetően nem érte nagyobb megrezkódottság, amikor a „vállalkozások kora” beköszöntött. A valamikori Március 15. Téeszben ugyanis a baromfi és a sertés tenyésztését, tartását már hosszú idő óta egyfajta vállalkozási formában – háztájiban, koordinálva – folytatta a falubeliek nagy része – mondja Zsadányi Lászlóné polgármester. – Egyébként is az itt élőkre valóban illik az a mondat, hogy a jég hátán is megélnek. Nem szabad persze elfeledkezni a főváros közelségéről sem, hiszen a pesti piacok mindig is jó vevői voltak, és persze ma is azok, a Hernádon természetesen zöldség-

nek, gyümölcsöknek. A kép azért nem ilyen derűs: a hernádiakra az is jellemző, hogy bizony agyonhajítják magukat. Az, hogy a környező településeknél – sőt nem sok túlzással az országos átlaghoz is viszonyítva – jobban élnek az itteniek, azt is jelenti, hogy átlagosnál sokkal többet dolgoznak. A falunak annak idején óriási lendületet adott a szövetkezet. A baromfitenyésztés, -feldolgozás munkaalkalmat teremtett, s a fejlődés révén az infrastruktúra gyarapodott. Itt vezetékbe a környéken először a csőbar telefont, és szinte az egész község bejárható kövesúton. Azt is a térszélbeliek járták ki, hogy 1984-ben Hernád elvált

Örkénytől, és önálló lett. Ahogy Zsadányiné megfogalmazta: a téész mellett kinőtte magát a falu, úgy, hogy mára már megáll a saját lábán.

A hernádiak sok mindent megtesznek a faluért, akár kétkezi munkájukra, akár anyagi, erkölcsi támogatásukra van szükség – véli a polgármester asszony. Van azonban valami, aminek a megerősítését mégis folyamatosan megvalósítandó feladatként tűzték maguk elé: a valódi közösségé formálást. Ezért is rendeznek olyan programokat, amelyek sok embert mozgatnak meg, ahol sokan jól érezhetik magukat, jobban megismerkedhetnek egymással.

A holnapnak még nagyobb lendülettel vágnak neki

A Hernádi Március 15. Téeszben 1972-ben épült fel a baromfi-feldolgozó, majd öt év múlva a sertésfeldolgozó. A két üzem ma egy gazdasági társaságként, a Her-Csi-Hús Kft.-ként működik. A cég ügyvezető igazgatója Oláh István, akivel a megváltozott helyzetről beszélgettünk.

– Jó húsz éve született a kormánydöntés, hogy a baromfi-ágazatot fejleszteni kell. Ehhez kiválóan alkalmasnak látszott Hernád, amelyhez a környező települések gazdasági csatlakoztak, a feldolgozóknak az alapanyagot szolgáltatva. Már szinte a kezdetek kezdetén 9-10 millió csirkét vágtak le évente a feldolgozóban, azóta ez a szám nem változott.

– Ma is a környékről vásárolják fel az állatokat?
– Egyre távolabb megyünk a csirkekért. Az utóbbi időben a

környező gazdaságok alig, de maga a község is vajmi kevés baromfit nevel fel. Ráadásul igencsak megszorodtak a kis vágó-, feldolgozóüzemek. A sertésfeldolgozásunk is megváltozott: ma már nem vágunk, hanem félsertést dolgozunk fel, töltelékárut készítünk leginkább. Azon persze el lehet képzelni, hogy a kislelőzők hogyan tudnak többet fizetni a termelőnek. Gondolom, ha ugyanazoknak a kötelezettségeknek kellene megfelelniük, mint a nagyoknak, nem így lennének. Nekünk bizony nagyon komolyan kell vennünk az állategészségügyi előírásokat, áfa-, tb-kötelezettséget, meg még sok mindent.

– Az élelmiszer-feldolgozó nagy többségének súlyos gondokat okozott a volt szovjetunióbeli piac összeomlása.

– A sertésfeldolgozóból kikerülő termék nagyobbik részét a belföldi piacokon értékesítjük; a baromfinál majdnem fordított a helyzet, például a csirke-mell teljes egészében exportra megy. Ez persze azt is jelenti, hogy bizony osztralékért egyelőre nem nagyon tarthatják a kft. tulajdonosai a marokukat, hiszen amit lehet, visszaforgatunk a pénzből. Nem olyan régen vagy harmincmilliót költöttünk csak a hűtőkre. Érdekes dolog figyelhető meg az itt dolgozók viselkedésében. Míg a kft. alakulása sákor óriási tenni akarás volt mindenben, már a megtorpanás a jellemző. Nagy feladat, hogy majd hatszáz dolgozóval megértesük: most sinen van a cég, de a holnaphoz ugyanazok az erőfeszítések szükségesek, mint 1992-ben.

Éhező család egyelőre nincs a faluban

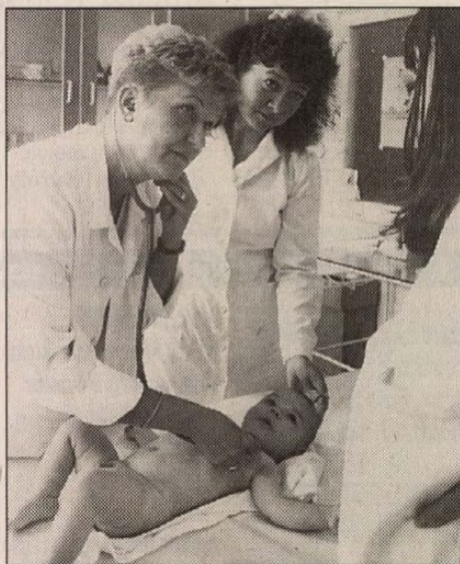
A hernádi orvosi rendelő egyik helyiségében két aprócska ember sir. Csabi és Bálint két és háromhetesek, igazán nem tudhatják, hogy Helik Gabriella védőnő ugyan miért méri, vizsgálja őket. Az anyukák azonban boldog mosollyal fogadják a babák dicséretét.

– Hernádon elég magas a szülések száma, a picik ápolásának, nevelésének gondját az anyukák az ön segítségével oldják meg.

– Kilenc éve dolgozom itt, ötödik esztendeje itt is lakom. Ez azt jelenti, hogy az ez idő alatt született gyerekeket, no meg a családjaikat is ismerem. A kicsik első három esztendejében nagyon szoros a kapcsolat a babákkal és a mamákkal. Később már nem a családhoz járok, hanem az óvodában, iskolában látom a gyerekeket.

– Felhívlen a kapcsolatot a szülőkkel?
– Azt azért nem mondhatom. A családok többsége szívesen veszi a segítséget, a látogatást. A kismamaklubba is ellátogatnak hetente a kismamák. De vannak olyanok, akik úgy veszik, ellenőrizni akarom őket, övelük nehéz megértetni a segítő szándékot.

– Mit tapasztal a családoknál?

Megnyugtató vizsgálat

HANCISOVSZKI JÁNOS FELVÉTELEI

Új tulajdonos a láncgyárban

Új nevet kapott a volt Budapesti Kézszerzőgépgyár hernádi üzeme, amit a környékeliek egyszerűen láncgyárként ismernek, hiszen leginkább a mezőgazdasági gépekhez szükséges láncokat készítettek itt. Az üzemnek új tulajdonosa van Farkas László, a Dolina Kft. ügyvezetője és tulajdonosa személyében. Az ismert albertirsai vállalkozó otthon hasonló üzemet működtet. Mint mondta, eljött az ideje, hogy terjeszkedjék, viszont otthon már nemigen talált olyan szakembert, akit foglalkoztatni tudott volna. Azért esett a választása Hernádra, mert a két üzem jól kiegészítheti egymást, a munkák jól megoszthatók, egymásra építhetők. Tervei között a szerszámgyár pesti telepének megvásárlása is szerepel.

A „beköltözés” első időszakában, a karbantartás, helyreállítás mellett az Albertirsáról hozott gépeket állítják be Hernádon. A vállalkozó úgy véli, ezen a környéken még megtalálhatja azokat a szerszámkészítő, hegesztő, marós szakembereket, akiket – tervei szerint – az üzem további fejlesztése során alkalmazni tud.

Őszi programok

A közösséggel való kapcsolatát igyekszik megvalósítani az a programozat, amelyet az idén immáron harmadszor rendeznek meg Hernádon. Mint Zsirnósi Pallaga Mária, a művelődési ház vezetője elmondta, idén augusztus 20-tól egészen december 2-ig tartanak az események. Újdonságként a helybeliek és az ide látogatók a lovassporttal, a fogathajtással ismerkedhetnek meg. A Hernádi őszi legtöbb programjának helyszíne a művelődési ház lesz, ahol a gyermekek és a felnőttek egyaránt szórakozhatnak majd a Kalácsa-koncerten, esztendőmúsorokon. Eddig minden évben rendeztek gyermekrajzpályázatot is. Ennek az idén a Ne pusztítsd el a Földet! címet adták, és természetesen a környezetről, a világról szól. 1988 óta minden évben egyszer Fut a falu. Így lesz ez most is, amikor a hernádiak apraja-nagyja egész nap sportol, versenyez. A programozat „koronája” a katolikus templomban megrendezésre kerülő koncert lesz, ahol Poór Péter karácsonyi dalokat tartalmazó albumának anyagát mutatja be.

Az összeállítást készítette: Gál Eszter

Tápiógyörgyei civilek

„Élettér Klub Tápiógyörgye” néven újabb civil szervezet alakult Tápiógyörgyén. Az egyesület együttműködik a mindenkori önkormányzattal, a pártokkal, egyházakkal és más civil szervezetekkel. Az általa rossznak vélt döntésekkel szemben nem ellen-szerződéssel kíván fellépni, hanem más alternatívákat dolgoz ki, s azokat a falu nyilvánossága elé tárja. Az egyesület képviselője Kosma László helyi lakos. Tápiógyörgyei polgárok egy másik csoportja, valamint az or-

szág különböző részein lakó, Tápiógyörgyéhez mint szülőfaluhoz kötődő polgárok közösen létrehozták a Tápiógyörgyéért Alapítványt. A kuratórium elnöke Rékasi Tiborné pedagógus lett. Az alapítvány támogatja az iskola tanulóinak szellemi, erkölcsi nevelését, segíti a kimagasló tehetséget, és hátrányos helyzetű gyerekeket, a diák- és tömegsportot, a kulturális életet, általában a falu érdekeit tartja szem előtt.

Tóth Ferenc

CIKKÜNK NYOMÁN

Változások a mentőállomáson

Egy júniusi cikkünkben hírt adtunk arról, milyen mostoha körülmények között dolgoznak a dabasi mentősök abban a múlt század második felében épült kúriában, amely harminc éve mentőállomás. Az épület rendkívül leromlott, hiányos a fűtésrendszer, rosszak a nyílászárók, s egerek futkosnak az ügyeleti szobákban.

Cikkünk nyomán a Pest Megyei Mentőszolgálat vezetői soron kívül karbantartási és felújítási munkálatokat rendeltek

el Dabason. Dr. Győri Attila megyei főorvos arról tájékoztatta szerkesztőségünket, hogy közel kétfel millió forintos költséggel kicserélték a fűtési rendszert, használható állapotba hozták a vizesblokkot, és folyik az ajtók, ablakok pótlása, cseréje is.

A cikk megjelenése óta javult a mentősök anyagi helyzete is: megkapták a közalkalmazotti-kontractusok ígért tiszszálalékos fizetésemelést. Az állomás dolgozói most a mentőszolgálat szervezeti-szakmai átalakítását várják.

HÍREK

● A NAGYKÖRÖSi városi kórház megvásárlása az ország minden részéből érkeztek vendégek arra a tanácskozásra, amelyet a Magyar Ápolási Egyesülettel és a Gerontológiai Társasággal együtt rendeztek az idősok ápolásával foglalkozó egészségügyi dolgozók számára. A II. országos tudományos konferencia fő témája az idősok egészségügyi

ellátása s az ellátás finanszírozása volt.

● VÁCOTT iskolabuszt indított a Boronkai György Műszaki Szakközépiskola a Volánbusz Váci Üzemigazgatósága segítségével. Az épülő oktatási központba egyelőre csak a kollégium költözött ki, ezért a városközpontban lévő iskolákba két járat hozza és viszi a tanulókat. Többségük diákberletének árát a városi önkormányzat téríti meg.

● A TÖKÖLi Általános Iskola arra rászoruló tanulói háromszázhatvan ezer forint értékben kaptak beiskolázási támogatást Németországból. Az ajándékot Eisenkeil Sturmhard, Németország katonai attaséja adta át.

● TÓALMASON ebben a hónapban ingyen étezik minden óvodás. A közel száz kisgyerek azért kapja a támogatást, hogy szüleik is részeseüljenek abból az önkormányzati segítségből, amellyel a falu iskolás korú gyerekeit támogatják.

APRÓHIRDETÉS

Koncessziós felhívás! Uri község Önkormányzata üzemeltetőt keres a vízmű koncessziós működésére. Az üzemeltető feladata lesz Uri község egészségügyi ivóvíz-ellátása, a vízmű működtetése. A képviselő-testület támogatná egy, a vízművön túlmutató, a község kommunális feladataival is foglalkozó társaság működtetését is. A feltételek megtekinthetők a polgármesteri hivatalban. Telefon: (29) 456-008.

GMK felvessz mélyépítési munkát birtokosok és kisközségek. Szállást biztosítunk. Jelentkezés: Budapest XIX. ker., Vas Gereben u. 93., reggel 7-8 óra között.

Felvételi-előképző rajzból, Szentendrén, felsőművész műtermében. Csak igényeseknek! Tel.: (26) 316-700.

Bérbe vagy eladó 98 férőhelyes telenistálló, 910 nm alapterület, nagy udvar, víz, villany, műút, belterület határához közel. Érdeklődni: Tápiószecső, Zsellér-föld Mg. Szövetkezet f. a. Tel.: (29) 427-231, Makai János megbízott.

Kitűnő minőségű, tenyészemlék amerikai staffordshire terrier szukától, speciális keverék kántól kólykok kaphatók. Tel.: (29) 411-635.

10 nm-es fa vikendház és 40 db 160x100-as hullámpala olcsón eladó. Érdeklődni lehet: 122-6735-os telefonszámon 17 órától.

Kockakő, macskakő eladó. Tel.: (29) 379-702.

OTP BANK GALÉRIA
Budapest V., Nádor u. 15.
Nyitva: naponta 10-18 óráig.

V. nemzetközi
üvegszimpozium kiállítás
szeptember 9-től 21-ig